

PORTA OBERTA

Els teatres dels ajuntaments

Lluís Noguera i Jordana

Cap de Cultura de l'Ajuntament de Granollers

A Quico Sala, regidor de Cultura, per la seva creativitat, imaginació, passió, il·lusió i confiança

Recentment llegia l'anunci d'*Escenes d'una execució*. M'hi vaig interessar ja que l'endemà l'obra es representava al Teatre Auditori de Granollers i em sentia satisfet de pensar que des del Teatre Nacional de Catalunya (TNC), o la Generalitat, havien decidit recolzar la presència als teatres municipals d'obres del TNC amb una campanya publicitària. La satisfacció es convertí en astorament quan vaig observar que l'anunci publicitava que l'obra tornava a Barcelona. Astorament de veure com entenen que els teatres dels ajuntaments només devem servir per pagar el que val portar una obra i de constatar que al TNC no hi hagi ningú capaç de pensar que quan les seves obres van als teatres municipals segueixen sent TNC i necessiten publicitat per ajudar a crear públic. Sembla, però, que quan una obra del TNC surt de Barcelona és com si sortís a l'estranger. Aquesta imatge real em serveix d'excusa per posar sobre l'escena el problema dels teatres dels ajuntaments. Quin problema? La solitud dels teatres municipals.

De la imatge que representa l'anunci podem diagnosticar que manca un sistema nacional d'equipaments escènics i musicals que respongui a criteris territorials (equilibri territorial en oferta i demanda) i sectorials (la creació, la producció, la comunicació); que atengui a una missió de promoure les creacions escèniques, la creació de públics i formació d'espectadors, en el desenvolupament de l'estructura empresarial i un llarg etc. Sembla clar que caldria demanar al TNC la capacitat d'articular aquest sistema nacional. I quan dic TNC no em refereixo només a l'equipament, sinó al projecte, a l'organització, a la necessitat d'una política nacional que crec que ha de depassar àmpliament l'espai físic fruit d'una reflexió sectorial i territorial.

Els teatres dels ajuntaments, tot i els enormes i elogiabls esforços, disposen d'estructures organitzatives poc fortes per poder negociar amb els agents que intervenen en la creació de l'oferta escènica o en la seva distribució. La majoria d'aquests teatres no tenen el sector professional com a interlocutor directes en la creació de la seva oferta, i estan supeditats a massa intermediaris fins i tot institucionals. Els costos de les produccions que han de pagar els teatres tendeixen a créixer força per sobre de l'IPC. Alhora existeixen paradoxes com per exemple fer pagar als teatres públics municipals costos de producció d'una obra produïda pel TNC o pel Teatre Lliure, i per tant ja finançada amb diners públics. Quantes vegades paguem les coses?

Les empreses mai o quasi mai arriuen quan van de gira als teatres municipals i a vegades sembla que aquests som els que financem les produccions de l'escena barcelonina. La llei de l'oferta i la demanda, tant des del punt de vista empresarial com des del punt de vista cultural, pot ser una amenaça si no la gestionem. Cal tenir aquestes dues lògiques en compte a l'hora de parlar, estudiar, planificar, organitzar i decidir sobre sectors culturals on hi ha productes i consumidors que paguen. Debilitats, amenaces i també oportunitats: una política nacional de teatre, ¿no seria una oportunitat per articular una oferta nacional i local de la creació escènica?

També l'oportunitat de crear xarxes des de la cooperació local i nacional. A vegades, tot volent ajudar, alguna institució provincial ha venut una falsa imatge de xarxa de teatres municipals i dic falsa ja que una xarxa no té centralismes. En canvi aquesta institució, des de la bona fe, actua sense articular polítiques de suport facilitadores de nodes, de noves centralitats. Un exemple incipient de cooperació local és la Xarxa Transversal que s'articula, entre d'altres maneres, amb una Xarxa Transversal d'Arts Escèniques. Aquesta xarxa no oblida que la cultura té com a fonament la creació. Creació que es demana des dels sectors professionals, i des de la feble demanda local. Una xarxa que és una esperança sempre que ningú la vulgui centralitzar.

I cal parlar de l'oportunitat d'articular polítiques: la Generalitat i la Diputació de Barcelona han de parlar per actuar. Cal ara més que mai escoltar el món local i sumar-lo al sector professional i no oblidar que el mapa restaria incomplet sense les indústries de producció, distribució, difusió... Cal treballar per articular oportunitats i deixar enrere les debilitats i esquivar les amenaces per trobar el mapa escènic de Catalunya. Cal gestionar bé els excedents que generem com a societat i destinem a cultura. Segur que hi ha exemples que poden puntualitzar reflexions que he fet, segur que tothom fa més que mai, segur que no és tan fàcil, segur que cal parlar més i segur que tenim entre tots una oportunitat i els teatres dels ajuntaments també volem sortir al mapa perquè som també d'aquest país. Parlem?